

Sygn. akt VU 213/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 listopada 2015 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Beata Łapińska

Protokolant st. sekr. sądowy Karolina Rudecka

po rozpoznaniu w dniu 9 listopada 2015 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku S. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o emeryturę

na skutek odwołania S. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 9 stycznia 2015 r. sygn. (...)

- 1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje S. K. prawo do emerytury poczynając od dnia 7 listopada 2014 roku,**
- 2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na rzecz S. K. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego.**

Sygn. akt V U 213/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 stycznia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił wnioskodawcy S. K. prawa do emerytury. W uzasadnieniu organ rentowy podniósł, że wnioskodawca nie udowodnił wymaganych 15 lat pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

W odwołaniu z dnia 6 lutego 2015 roku wnioskodawca S. K. odwołał się od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę i przyznanie mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu podniósł, że będąc zatrudnionym w (...) w R., wbrew treści zawartej w świadectwie pracy, ubezpieczony przez cały czas świadczył pracę w szczególnych warunkach. Dodatkowo wnioskodawca wskazał, że od dnia 28 października 1980 roku do dnia 28 lutego 1982 roku był zatrudniony na takim samym stanowisku w (...) Zakładzie (...) w T. Oddział w R..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. wniósł o oddalenie odwołania.

Na rozprawie w dniu 9 listopada 2015 roku pełnomocnik wnioskodawcy podtrzymał odwołanie i wniósł o zasądzenie kosztów z tytułu zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

S. K., urodzony w dniu (...) 1954 roku, złożył w dniu 7 listopada 2014 roku wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury. Wnioskodawca nie pozostawał w zatrudnieniu.

(dowód: wniosek o emeryturę k. 1 – 4v akt o emeryturę)

Na dzień 1 stycznia 1999 roku wnioskodawca udowodnił staż pracy wynoszący 25 lat. Niekwestionowany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych okres zatrudnienia S. K. w szczególnych warunkach wynosi łącznie 11 lat, 9 miesięcy i 17 dni. Jest to okres:

- od dnia 1 stycznia 1986 roku do dnia 26 kwietnia 1987 roku w (...) w R. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym co najmniej 3,5 tony;
- od dnia 2 czerwca 1987 roku do dnia 3 listopada 1998 roku w Przedsiębiorstwie (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w R. na stanowisku kierowcy autobusu o liczbie miejsc powyżej 15.

(dowód: decyzja ZUS z dnia 9 stycznia 2015 roku k. 27-27v akt o emeryturę; świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z dnia 2 października 2014 roku k. 8-9 akt o emeryturę i k. 65-67 akt o emeryturę pomostową oraz z dnia 18 listopada 2009 roku k. 27 akt o emeryturę pomostową; świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 28 sierpnia 2014 roku k. 31 akt o emeryturę pomostową oraz z dnia 30 września 2014 roku k. 55 akt o emeryturę pomostową)

Ubezpieczony od dnia 20 września 1970 roku do dnia 31 grudnia 1982 roku wykonywał indywidualne prace gospodarstwa rolnego o profilu ogólnym w gospodarstwie rolnym rodziców J. i A. K., położonym w miejscowości Huta (...) o powierzchni 13,07 ha. W powyższym okresie wnioskodawca zajmował się hodowlą zwierząt, tj. drobiu, bydła oraz trzody chlewnej. Ubezpieczony był także odpowiedzialny za czynności rolne takie jak orka, siewy zbóż, sadzenie ziemniaków, żniwa, sianokosy i wykopki. Z dniem 13 lutego 1990 roku S. K. stał się właścicielem powyższego gospodarstwa.

(dowód: oświadczenie wnioskodawcy z dnia 18 grudnia 2014 roku k. 18-18v akt o emeryturę; zeznanie świadka W. S. (1) z dnia 18 grudnia 2014 roku k. 19-19v akt o emeryturę; zeznanie świadka K. S. z dnia 18 grudnia 2014 roku k. 20-20v akt o emeryturę; zaświadczenie z dnia 17 grudnia 2014 roku k. 22 akt o emeryturę; pismo z dnia 29 grudnia 2014 roku k. 24 akt o emeryturę; zaświadczenie z dnia 26 marca 1997 roku k. 21 akt o emeryturę pomostową oraz oświadczenie k. 23 akt o emeryturę pomostową)

Wnioskodawca od dnia 2 listopada 1979 roku do dnia 2 lutego 1980 roku był zatrudniony w Oddziale (...) na stanowisku pomocnika kierowcy.

(dowód: świadectwo pracy z dnia 14 lutego 1980 roku k. 13-14 akt o emeryturę pomostową)

S. K. od dnia 28 października 1980 roku do dnia 28 lutego 1982 roku był zatrudniony w (...) Zakładzie (...) w T. – Oddział w R. na stanowisku kierowcy w pełnym wymiarze czasu pracy. Do zakresu jego czynności należało przewożenie dziewięciotonowym samochodem ciężarowym marki S. materiałów niezbędnych do budowy dróg, tj. masy bitumicznej, asfaltu, smoły oraz żwiru. Wnioskodawca nie wykonywał innych zadań poza kierowaniem samochodem ciężarowym. Pracodawca nie wystawił mu świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

(dowód: świadectwo pracy z dnia 25 lutego 1982 roku k. 15-16 akt o emeryturę pomostową; zaświadczenie z dnia 15 grudnia 2009 roku k. 19 akt o emeryturę pomostową; zeznania świadka W. S. (2) protokół rozprawy z dnia 9 listopada 2015 roku nagranie od minuty 20:33 do minuty 23:25 k. 14; zeznania świadka P. Ś. protokół rozprawy z dnia 9 listopada 2015 roku nagranie od minuty 23:25 do minuty 27:40 k.14 oraz zeznania wnioskodawcy protokół rozprawy z dnia 9 listopada 2015 roku nagranie od minuty 2:37 do minuty 11:41 w zw. z nagraniem od minuty 27:40 do minuty 29:53 k. 13-14)

Wnioskodawca od dnia 14 marca 1983 roku do dnia 27 kwietnia 1987 roku był zatrudniony w (...) w R. na stanowisku kierowcy w pełnym wymiarze czasu pracy. Do zakresu jego czynności początkowo należało kierowanie samochodem ciężarowego marki S. z wywrotką, a później samochodu ciężarowego marki S. ze skrzynią, celem przewożenia materiałów niezbędnych do produkcji szkła, tj. tlenu, gazu czy acetylenu. Dodatkowo, w sytuacji likwidacji ośrodków wypoczynkowych zakładu, S. K. woził samochodem ciężarowym palety maszyn i materiały do budowy maszyn. Wnioskodawca nie wykonywał innych zadań poza kierowaniem samochodem ciężarowego. Pracodawca wystawił mu świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze za okres od dnia 1 stycznia 1986 roku do dnia 26 kwietnia 1987 roku.

(dowód: świadectwo pracy z dnia 24 kwietnia 1987 roku k. 25-26 akt o emeryturę pomostową; zeznania świadka C. C. protokół rozprawy z dnia 9 listopada 2015 roku nagranie od minuty 13:43 do minuty 15:35 k. 13v; zeznania świadka A. M. protokół rozprawy z dnia 9 listopada 2015 roku nagranie od minuty 15:35 do minuty 20:33 k. 13v-14 oraz zeznania wnioskodawcy protokół rozprawy z dnia 9 listopada 2015 roku nagranie od minuty 2:37 do minuty 11:41 w zw. z nagraniem od minuty 27:40 do minuty 29:53 k. 13-14)

S. K. od dnia 4 maja 1987 roku do dnia 30 września 2014 roku był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w R. początkowo na stanowisku kierowcy konduktora, a od dnia 1 stycznia 2009 roku na stanowisku kierowcy autobusu.

(dowód: zaświadczenie z dnia 28 sierpnia 2014 roku k. 29 akt o emeryturę pomostową; świadectwo wykonywania prac o szczególnym charakterze z dnia 28 sierpnia 2014 roku k. 33 akt o emeryturę pomostową oraz z dnia 30 września 2014 roku k. 57 akt o emeryturę pomostową; zaświadczenie z dnia 27 sierpnia 2014 roku k. 35-36 akt o emeryturę pomostową; świadectwo pracy z dnia 30 września 2014 roku k. 51 akt o emeryturę pomostową oraz zaświadczenie z dnia 30 września 2014 roku k. 53-54 akt o emeryturę pomostową)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. decyzją z dnia 22 października 2014 roku przyznał S. K. prawo do emerytury pomostowej od dnia 1 października 2014 roku.

(dowód: decyzja ZUS z dnia 22 października 2014 roku k. 71-73 akt o emeryturę pomostową)

W przypadku zaliczenia wnioskodawcy do pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia w (...) Zakładzie (...) w T. Oddział w R. od dnia 28 października 1980 roku do dnia 28 lutego 1982 roku oraz w (...) w R. od dnia 14 marca 1983 roku do dnia 31 grudnia 1985 roku, jego staż pracy w takich warunkach, łącznie z okresem niekwestionowanym przez organ rentowy, wynosi ponad 15 lat.

(okoliczność niesporna)

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 748 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (tj. poniżej 65 lat dla mężczyzn).

Stosownie do treści art. 184 ust. 1 wskazanej wyżej ustawy ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 roku) osiągnęli:

1. okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz

2. okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2).

W świetle powyższych regulacji żądanie wnioskodawcy należało zatem rozpoznać w aspekcie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem. Z treści § 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W myśl § 3 przywołanego wyżej rozporządzenia wymagany okres zatrudnienia uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia. Natomiast pracą w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do rozporządzenia (§ 1 i § 2 rozporządzenia).

Warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku pracy nie wykonuje czynności pracowniczych nie związanych z tym stanowiskiem pracy, ale stale wykonuje prace o jakich mowa w rozporządzeniu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2000 roku w sprawie o sygn. akt II UKN 39/00, OSNAP 2002/11/272).

Okresy pracy w warunkach szczególnych, stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy.

Spór pomiędzy stronami niniejszego postępowania ograniczał się do faktu, czy wnioskodawca ma 15 letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach. Sąd Okręgowy zważył, że spełnienie pozostałych przesłanek nie było przedmiotem sporu, a jednocześnie nie budziło żadnych wątpliwości, gdyż S. K. ma wymagany okres zatrudnienia, to jest 25 lat, a w dniu (...) 2014 roku ukończył 60 lat i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Organ rentowy uznał bowiem, że S. K. nie spełnia przesłanki zatrudnienia w warunkach szczególnych przez okres co najmniej 15 lat. Wnioskodawca twierdził zaś, że legitymuje się wymaganym okresem pracy w warunkach szczególnych, albowiem pełniąc przez cały okres zatrudnienia obowiązki kierowcy samochodu ciężarowego w (...) Zakładzie (...) w T. Oddział w R. oraz w (...) w R. od dnia 14 marca 1983 roku do dnia 31 grudnia 1985 roku, pomimo nieposiadania odpowiedniego świadectwa, wykonywał prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Skoro wnioskodawca nie dysponował świadectwem pracy w szczególnych warunkach za sporny okres, to na nim zatem spoczywał ciężar wykazania, że taką pracę wykonywał.

Dokonując ustaleń w zakresie rodzaju prac wykonywanych przez S. K. w spornych okresach Sąd Okręgowy oparł się na dokumentach zawartych w aktach sprawy oraz na treści zeznań przesłuchanych w niniejszej sprawie świadków jak i samego ubezpieczonego. Dokumenty powyższe nie były kwestionowane przez żadną ze stron i nie budziły wątpliwości w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego.

W ocenie Sądu Okręgowego zeznania przesłuchanych w niniejszej sprawie świadków jak i zeznania ubezpieczonego zasługują na wiarę. Ich treść jest spójna, logiczna i koresponduje z pozostałymi dowodami zebranymi w sprawie.

Podkreślić przy tym należy, iż organ rentowy nie przedstawił w toku postępowania żadnych dowodów, które pozwoliłyby na podważenie wiarygodności wskazanych wyżej dowodów.

Z analizy treści materiału dowodowego wynika, że S. K. przez cały okres zatrudnienia w (...) Zakładzie (...) w T. Oddział w R. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu tylko i wyłącznie prace polegające na kierowaniu samochodem ciężarowego marki S. i przewożeniu nim materiałów niezbędnych do budowy dróg, tj. masy bitumicznej, asfaltu, smoły oraz żwiru.

Nadto z dokumentacji zawartej w aktach sprawy wynika także, że wnioskodawca w okresie zatrudnienia od dnia 14 marca 1983 roku do dnia 31 grudnia 1985 roku w (...) w R. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu tylko i wyłącznie prace polegające na kierowaniu samochodem ciężarowego marki S. i przewożeniu materiałów niezbędnych do produkcji szkła, tj. tlenu, gazu oraz acetyleny, a w sytuacji likwidacji ośrodków wypoczynkowych pracodawcy także materiałów niezbędnych do budowy maszyn czy palet maszyn.

W świetle zebranego materiału dowodowego zdaniem Sądu Okręgowego, należało uznać, iż ubezpieczony mimo nieposiadania świadectwa pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wykonując w spornym okresie obowiązki kierowcy samochodu ciężarowego, spełnił wymogi do zakwalifikowania jego stanowiska do pracy wymienionej w Wykazie A, Dziale VIII pkt 2 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), tj. prace na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

W świetle przedstawionej argumentacji oraz na gruncie przywołanych przepisów Sąd Okręgowy zważył, że w przedmiotowej sprawie nie było przeszkód, aby zaliczyć wnioskodawcy okresy zatrudnienia w (...) Zakładzie (...) w T. Oddział w R. od dnia 28 października 1980 roku do dnia 28 lutego 1982 roku oraz w (...) w R. od dnia 14 marca 1983 roku do dnia 31 grudnia 1985 roku do stażu pracy w warunkach szczególnych.

Przy zaliczeniu S. K. do pracy w warunkach szczególnych wyżej wymienionych spornych okresów zatrudnienia w (...) Zakładzie (...) w T. Oddział w R. oraz w (...) w R. jego staż pracy w takich warunkach wynosi łącznie ponad 15 lat.

Tym samym wnioskodawca spełnia wszystkie wymagane prawem warunki do uzyskania prawa do emerytury w myśl art. 32 ust. 1 w zw. z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Prawo do świadczenia, w myśl art. 129 ust 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał S. K. prawo do emerytury poczynając od dnia 7 listopada 2014 roku.

O kosztach procesu Sąd orzekł w myśl art. 98 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za jego wynik, zasądając od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na rzecz S. K. kwotę 120 złotych, na podstawie § 2 ust. 1 i 2 w zw. z § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 461).